

StrafWerk

Elke keer willen we in STRAF WERK een huis in de kijker zetten. Onze reporter gaat ter plaatse en interviewt een huisverantwoordelijke. Deze rubriek geeft ons de kans om over het muurtje te kijken en te lezen hoe anderen te werk gaan in hun jeugdverblijfcentrum. Voor deze eerste aflevering trokken we naar De Kluis, één van de oudste of misschien wel het oudste jeugdverblijf in Vlaanderen. Welk jeugdverblijfcentrum wil jij graag een volgende keer aan bod laten komen? Laat het ons weten (huiswerk@cjt.be)

Op zoek naar De Kluis

De rit naar De Kluis is op zijn minst al indrukwekkend te noemen. In de schaduw van het drukke Brussel, is het kleine dorpje Sint-Joris-Weert een echte oase van rust. Dat gevoel wordt nog versterkt bij het oprijden van de boslaan richting De Kluis, maar dat is slechts schijn. Links en rechts zie je al snel tentenkampen staan en spelende groepen rondlopen. Eén van deze groepjes volgend komen we uiteindelijk uit op onze eindbestemming: de vierkantshoeve De Kluis. Daar wacht resident Hans Gielen ons op voor een rondleiding en uitleg over het verle-

den, heden en de toekomst van dit VVKSM jeugdverblijfcentrum.

Eén ding is al snel duidelijk. De Kluis en het domein er rond heeft doorheen de jaren een immense groei doorgemaakt. Wat nu een 30 hectare groot domein is met een vierkantshoeve, bivakhuis en blokhut erop, startte ooit als een verlaten boswachterswoning aan de rand van het Meerdaalwoud. Toen de eerste scouts in 1927 in Sint-Joris-Weert belandden was er overigens nog geen sprake van De Kluis, maar van La Retraite. Pas toen

het landelijk verbond (VVKs) zeven jaar later het gebouw kocht, werd de naam gewijzigd.

GROEIEN ALS DE BOMEN

En niet enkel de naam wijzigde. Ook het domein en de woning zien er nu heel anders uit dan 70 jaar geleden. La Retraite groeide uit tot vierkantshoeve De Kluis, en de 2 hectare grond werden er maar liefst vijftien keer zo veel. Met de aankoop van de gronden rondom De Kluis wilde de scoutsleiding een buffer vormen tussen het dorp en hun opleidingscentrum. Zo ontstond het bos dat nu De Kluis omringt. De eerste groepen werd namelijk gevraagd zelf jonge boompjes mee te brengen en deze uit te planten. Deze betaling in natura leverde niet alleen een groot bos op, maar ook één met een heel grote verscheidenheid van in- en uitheemse soorten bomen. Bijna uniek in zijn soort zeg maar.

Ook voor de verdere uitbouw van het domein werd beroep gedaan op de bezoekende groepen en vrijwilligers. Een aantal van hen kwam zoveel helpen, dat ze zichzelf een eigen naam gaven: de Voortrekkers. Zij waren het die De Kluis ombouwden tot vierkantshoeve, de waterleiding en elektriciteit

aanlegden, voor de zwembijver zorgden en nog heel veel andere klusjes opknaptten. Deze vrijwilligers hielpen De Kluis groot maken en ook nu kan resident Hans Gielen nog steeds rekenen op vrijwilligers om het huis mee draaiende te houden.

Net als in alle andere VVKSM jeugdverblijfcetra komen er elk weekend enkele vrijwilligers opdagen om De Kluis open te houden. Deze weekendresidenten maken het leven van de resident en zijn team van vaste werknemers (4 voltijdse equivalenten op De Kluis) dus iets makkelijker. Bovendien houdt de hulp van deze

AANDACHT! AANDACHT!

Het aantal mensen dat een weekendje 'residenten' op De Kluis wel ziet zitten, lijkt de laatste jaren helaas lichtjes te dalen. Steeds minder voor-malige leidinggroepjes lijken de taak van weekendresident nog te kunnen combineren met hun gezin en dagelijkse werkzaamheden.

Niet dat de toekomst er plots dramatisch uitziet, maar het in stand houden van het weekendresidentiesysteem is zeker een aandachtspunt voor De Kluis. Net zoals ook het bos rondom De Kluis om aandacht vraagt.

vrijwilligers ook de personeelskost aanzienlijk lager, maar dat is niet het grootste voordeel. De verschillende weekendresidenten brengen ook heel wat andere kennis met zich mee en dat zorgt ervoor dat er ook klussen worden opgeknapt waar de vaste werknemers niet aan toe komen of te weinig kennis voor hebben.

Nadeel is wel dat de weekendresidenten natuurlijk niet tot in de details op de hoogte zijn van reservaties en afrekeningen. Maar deze kleine foutjes nemen ze er in De Kluis graag bij.

Het immense bos rondom De Kluis is zonder enig twijfel één van de grootste troeven van het domein, maar het bos heeft ook zijn eigen specifieke nadeel. Het onderhoud van het bos vergt jaarlijks heel wat werk en daar blijft het niet bij. Zo moet er in de toekomst gewerkt worden aan een heus bosbeheersplan. Dit om te voorkomen dat het hele bos in één keer vervangen moet worden indien de bomen door ziekte of hun ouderdom moeten gerooid worden. Bedoeling is om het bos in de nabije toekomst deel per deel opnieuw aan te planten, zodat

de bezoekers van De Kluis het nooit zonder bos moeten stellen.

Twee andere troeven van De Kluis zijn de ligging in de buurt van Brussel en de grootte van het domein. Al heeft die laatste troef natuurlijk ook weer zijn voor- en nadelen. Voordeel is dat er op De Kluis heel veel groepen kunnen verblijven en naar hartelust kunnen spelen. Zo verbleven er tijdens de Flamboree* in 2003 meer dan duizend scouts en gidsen van over de hele wereld. En die internationale werking hoopt De Kluis in de toekomst nog te uit te breiden. De gunstige ligging in de buurt van Brussel moet het zeker mogelijk maken om nog meer buitenlandse groepen op bezoek te krijgen. Slaapplaats is er in elk geval genoeg aangezien er 18 verschillende kampeerterrainen zijn. Verder zullen ook de nieuwe blokhut en de aanpassingen aan de sanitaire blokken het verblijfscomfort nog vergroten.

Maar de grootte van het domein heeft dus ook zijn nadelen. Het is niet altijd even vanzelfsprekend dat alle groepen het goed met elkaar kunnen vinden of elkaar niet steeds voor de voeten lopen. Het komt er dus op aan meteen goede afspraken te maken tussen en met alle groepen. Gelukkig verloopt dat meestal vrij vlot. Al is het niet altijd even makkelijk voor resident Hans. Hij probeert de boel doorgaans zo goed mogelijk in de gaten te houden, maar door de grootte van het immense domein is dat niet altijd even simpel. Soms levert dat natuurlijk wel grappige momenten op. Zo kwam de politie al eens over de vloer naar aanleiding van een drugsvondst in het bos. Helaas had de bezorgde wandelaar geen cocaïne of heroïne gevonden, maar wel een zak poedersuiker die de groep gebruikte voor hun maffia-spel. Minder leuk is het natuurlijk wanneer een groep aan de rand van het domein de burens uit de slaap houdt, zonder dat de resident even verderop er zelf last van heeft. Tenminste toch niet tot de boze buur belt of de politie aanklopt.

DE 'NIEUWE' KLUIS

Om meer controle te hebben en de ontvangst van nieuwe groepen te vergemakkelijken werd er enkele jaren geleden nog over nagedacht om de vierkantshoeve te verplaatsen. Uiteindelijk werd echter toch beslist om geen nieuwbouw en bijhorende parking te bouwen aan het begin van het domein. In plaats daarvan onderging de oude vierkantshoeve een grondige opknabbeurt. Tegelijk werden ook nog een aantal zalen en een nieuwe keuken bijgebouwd. In totaal telt De Kluis nu 8 zalen en kunnen er groepen van 20 tot 130 personen overnachten in de vierkantshoeve. Toch werd er ook nog een aparte keuken voorzien zodat Scouts en Gidsen nog steeds zelf kunnen koken tijdens hun verblijf in De Kluis. Kleinere groepen die zelf wensen te koken kunnen daarvoor overigens nog terecht in Berkenhof, de vroegere verblijfplaats van de residenten. Het kleine bivakhuis is vooral bij klassen die op bezinning gaan immers populair.

Eén nadeel werd wel behouden door geen nieuwe Kluis vooraan het domein te bouwen. Zo is een lek in de waterleiding naar de vierkantshoeve bijvoorbeeld een serieuze tegenvaller.

Door de grote afstand die moet afgelegd worden om de hoeve te bereiken is het opsporen van zulke lekken geen makkelijke opdracht. Hetzelfde geldt ook voor andere nutsvoorzieningen zoals elektriciteit, riolering, telefoon en restafval. Al ligt de tijd dat afval op het domein zelf werd verbrand en alles diende aangeslept te worden met ezel (Oscar) en later tractor al even achter de rug. Want ook in De Kluis staat de tijd niet stil, al laat de naam Kluis soms anders vermoeden.

DE KLUIS PRAKTISCH:

Adres: Kluis 1, 3051 St.-Joris-Weert
 Telefoon: +32 (0)16-47 71 72
 Fax: +32 (0)16-47 04 56
 E-mail: kluis@vvksm.be
 www.de-kluis.be
 Resident: Hans Gielen
 Overnachtingen 2004: 35.736

DE KLUIS TIJDSLIJN

- 1927: Eerste verblijf in La Retraite
- 1934: Aankoop La Retraite en omdoping tot De Kluis, aanplanten bos
- 1938-1939: Bouw extra vleugels
- 1946: Erkenning als vakantiecentrum
- 1953-1957: Bouw Noordelijke vleugel
- 1965: Sanitair blok op Renaat de Rudder grond
- 1970: Uitbouw Berkenhof
- 1976: Eerste bosklassen op De Kluis
- 1978: Bouw sanitair blok voor kampeersers
- 1997: Grondige verbouwing vierkantshoeve

WIST JE DAT:

- De Kluis af en toe als filmset wordt gebruikt. Zo schitterde het Berkenhof bijvoorbeeld in de slotaflevering van VRT advocatenserie Recht op Recht
- Tijdens Flamboree 1240 scouts en gidsen uit 30 verschillende landen op De Kluis verbleven
- De Kluis zich heel wat jaren geleden opmaakte om Lord Rowallan (toen het hoogste scoutsgezag) te ontvangen, maar dit uiteindelijk niet meer dan een aprilgrap was.

STEEKKAART ACCOMMODATIE

NAAM	OVERNACHTINGS-PLAATSEN	KAMPEER-GRONDEN	WC	DOUCHE	ZELFKOOK
Hoofdgebouw	100 (6-8)		Ja	Ja	Volpension
Berkenhof	30 (2-10)		Ja	Ja	Zelfkook
Blokhut	25		Ja	Nee	Zelfkook
Kampeerreinen	tot 1200 p	18/30ha	Sanitair blok	Sanitair blok	Zelfkook